

moke in se bolenicam daje jesti. Tudi vmivanje s to vodo pomaga.

Pri pravi božjasti pa ti pomočki ne segnejo. Treba je, kakor pri človeku, špajka, amonijaka, eterja, kafe in voženka. Se vé da se taki drajši pomočki le pri dragih kokošjih sortah izplačajo.

Za navadno od božjasti napadene kokoši pa kaže nož, se vé da še za takega časa, dokler je še kaj mesa na njih. Brž po napadu jih pa ne gre zaklati, ker takrat je meso nezdravo.

Gnoj cvetlicam.

V dosego povedanega namena se od izvedencev priporoča, da se k vodi, s katero se cvetlice zamakajo, pridene nekoliko soli, in sicer po sledečem receptu: Pridene se vodi 0.5 gramov grenke soli, 1.5 gramov kalijevega saliterja, 4.0 gramov apnenega saliterja in 10.0 gramov fosforokislega apna trojne base na 1 liter vode. Ker se pa navedene soli le težko raztopé, je treba vodo, v kateri so te reči, 10—14 dni stati pustiti. S to zmesijo se potem cvetlice zamakajo in cvet postane krepek in lep.

Dopisi.

Iz Dobrne. (Stanko Vraz. Jeho život, poesie a posobeni [pesmotvori in delovanje] slovanske. Preložila sepsal Jos. Kouble. V Praze, 1882.) Tako se zove nova po hrvatskem izvirniku dr. Markovičevem prestavljena knjiga, katera na 118 straneh v českeji besedi popisuje trudapolno življenje Slovence, rojenega 1810 v občini Cerovec blizu Ljutomeru, ki je s Hrvatom dr. Gaj-em začel buditi narodno zavest po slovanskem jugu. Ne le to. Iz omenjenega spisa spoznamo, da je pesnikova skrb bila obširnejša. On je vse slovanske narode klical v krog bratske vzajemnosti, naj bi Slovan navduševal Slovana ter si glede jezika bratski roko podajal in pomagal iz otožnega stanja, v katero so ga tekom časa bile spravile nengodne razmere, kakor nam to spričuje zgodovina. Časnik „Čeh“, v kojem smo Jugoslovanom pa zapopadku sicer že znano knjižico našli razglašeno, govoreč o slavnem pisatelji pravi, da med Hrvati, kder je naš Cerovčan bival in deloval, pred letom 1848 Čehovje niso imeli odkritorsčnejšega prijatelja in ljubeznivšega pobratima, kakor jim je to bil neutrudljivo delavni Stanko. Narod Česki bo gotovo hvaležen prestavljavcu, ki je s svojim peresom pomnožil književnost in s tem obnovil spomin na minole čase, na čase, ko se je nežna cvetlica bratske zveze med Slovani na jugu in na severu bila tako milokrasno razcvetela ter svoj blagi duh razširjala po krajih, koder prebivajo zvesti otroci velike matere Slave. Podatki, pristavljaja imenovani časopis, podatki ali črtice o rodoljubih slovenskih, hrvatskih in českkih pak posnetki iz raznih pisem dajajo celemu sestavku nemalo ceno. Iz

vsega se pa vidi dalje, da sa prvi buditelji in najmarljivejši delavci na narodnem polji bili katoliški duhovniki, katere je tudi Vraz štel med svoje iskrene prijatelje in jako čislal. Kdo bo se pa še potem čudil, da slavni pevec pri svojej malone strastnej ljubezni do mile domovine vendar vere v Boga ni pustil iz očí? vpraša česki dnevnik. To je med ostalim zasvedočil ali popričal s znamenitimi besedami, ki jih je odposlal čehoslovanskemu književniku ali pisatelju Erben-u. Tam namreč piše: „Moram po pravici reči, da se ne naslanjam na modrost posvetnih modrijanov, marveč na milost in pravičnost Boga, ki srečo narodov drži v svojej roci in ki ne da poginiti narodu dobremu in nepokvarjenemu, ko bi se prav njegovi voditelji z podlosti ali malopridnosti in prevzetnosti ali ošabnosti celó na glavo postavljali. Saj je Bog sam naš največi domoljub, domoljub, dobrotnik in voditelj; če bi tega ne bilo, mi bi že zdavnaj spoopešali in spoizginili!“ Dá, ljubitelju slovanskega slovstva se v českej knjižici znova oživlja „ponos Slovencev in dika ali čast Hrvatov“ — Stanko Vraz, kateremu je vseprezgodaj žalibog že 1851 neusmiljena smrt prerazala krhko nit življenja.

Iz Ptuja. (Narodni dom.) Naša čitalnica je dobila hišo „Hotel zur Stadt Wien“ za 11,500 gold. v svojo last, pogodba je podpisana. Ker so s tem čitalnične razmere vse druge postale, treba je, da se društvena pravila primerno prenarede. V to svrhu izbral se je poseben odbor. V tem odboru so gospodje dr. Čuček, Dr. Gregorič, dr. Ferjančič, Hirti, Lendošek, dr. Jurtela, Plešek, Jurca, Planinšek, dr. Ploj in prof. Žitek. Dne 5. marca so se ti gospodje pogovarjali o glavnih točkah pravil, ktere se bodo prenaredile, slednjič se je naložilo gg. dr. Gregorič-u, dr. Jurteli in Jurci, da po danih njim nasvetih uredijo pravila ter njih predložijo odboru v potrditev. Tako, kakor bode odbor konečno pravila odobril, bodo se predlagala občenemu zboru v spretjetje. Ako jih sprejme občni zbor, bodo se odposlale c. k. namestniji, da njih potrdi. Kdor izmej onih gospodov, kateri so obljubili doneske za nakup hiše in kateri ne stanujejo v Ptui, ima kak nasvet gledé društvenih pravil, naj ga blagovoli pred občnim zborom naznaniti; kajti to olajša delo odboru, in občni zbor izogne se dolgo trajajočemu posvetovanju. Ker je kupna pogodba podpisana, bode se v kratkem naznanil, obrok za vplačanje 10% obljubljenih svote. Upamo, da se bode redno plačevalo!

Iz Ormoža. (Prošnja okrajnega odbora za olajšanje šolskega obiskovanja.) Dne 27. febr. je bilo na dnevnem redu tukajšnjega okrajnega odbora vprašanje, ali bi naj podpisali prošnjo osnovano od graškega odbora na gospodsko zbornico v Beč, naj šolske postave ostanejo pri starem, in naj se vladni predlog zavrže, kateri namerava marsiktero olajšanje vpeljati. — Proti

taki prošnji mora biti vsak narodnjak in vsak, kateri želi potrebno olajšanje šletnega šolskega obiskovanja; zato se je vzdignil g. dr. Geršak v odboru ne samo proti graški osnovi, ampak je postavil tudi predlog, naj ormoški odbor napravi nasprotno prošnjo, namreč, da naj gosposka zbornica sprejme in potrdi vladin predlog, kateri je jako koristen narodom, posebno kmetom. — Po daljši razpravi se je Geršakov predlog sprejel; za njegov predlog so glasovali gg. Majhenič, Kočvar in Škerlec; proti pa: Kmetič, Schmidl in Čulek. — Ker tukaj gre za pravo narodno stvar; lahko vsak vidi, na kateri kraj se naj nagne; varujte se toraj nasvetov Vaših narodnih nasprotnikov in držite se onih, kateri se borijo za pravni, nepokvarjeni narodi napredek.

Od nemške Mure. (Zagovor.) V zadnjem listu „Slov. Gosp.“ se nek dopisnik „Od slovenske Mure“ hudo krega nad učitelji in kateheti Radgonskih šol, ker baje nijene besedice ne spregovorijo v slovenskem jeziku. Ta dopis prebravši sem si na tihem mislil: Kako lahko le je kogarkoli kregati, če se na njegove okoliščine ne gleda. Nikdar ne bom zagovarjal reči, katere grajanja zaslužijo. Ali pravicoljubnost me sili dopisniku svoje mnenje očitno razodeti. Žalostne so resnično šolske razmere za Slovence na nemški meji, in sicer ne samo v Radgoni, temveč tudi v Apačah, Čmureku, Spielfeldu, Gomilici in v Lučanah. Pa kdo je tega kriv? Učitelji mnogokrat ne, kateheti pa še menje. Ti imajo v takih dvojezičnih šolah itak že hudo delo. G. učitelj Čeh stori za Slovence v šoli, kolikor v tamošnjih okoliščinah storiti more in sme. In da č. g. katehet Muršec na Slovence ne pozabi, tega naj bo g. dopisnik prepričan. Kdor narodoljubnost tega velezaslužnega gospoda še ne pozna, naj pogleda v koledar „Mohorske družbe“. Tam bo našel, da je imenovan gospod poverjenik ne samo za Radgonsko župnijo, temveč tudi za vse slovenske župnije Somboteljske škofije na Ogerskem. — Gospod dopisnik bi tedaj gotovo bolje storil, ko bi svoje sodelavce za narodno reč navduševal in jim s svetom in djanjem pomagal. — Bratje Slovenci! Sloga jači! — G. dopisnik „od slovenske Mure“! svetujte, kako bi se dale šolske razmere na slovensko-nemški meji vrediti?

Slovenski katehet na nemškem.

Iz Ljutomera. (Dvojna zlata poroka.) Gotovo nenavadno in redko cerkveno veselje se je obhajalo v nedeljo pred pustom v prostrani in lepi cerkvi Ljutomerski. Obhajala sta dva brata Paušaja z dvema sestrama zlato gostovanje. Doživeli so srečno v zakonu dolgo vrsto 50 let. Na šestih vozovih so se pripeljali gosti: sini, hčeri, vnuki in vnukinje v trg. Mično je bilo gledati z venci okinčane hčeri in vnukinje, kedar so stopili z vozov, ki so jih pripeljali okinčani lepi konji, kakoršnih se najde na Murskem polji. Vse trlo se je ljudstva,

ki je čakalo videti še v tej okolici nedežakano slovesnost. Pri procesiji, ki je za križem šla iz farovža, so lukale iz okenj mnogotere glave, gledalec so padale debele solze iz radovednih oči, videti dva starčka, še vrlo čvrsta in dve starki, od katerih je ena boleha se komaj dala nagovoriti na to obhajanje. Vsak je želel videti zlate gostovanjščake. Ljudstva se je zbralo, da ga je bilo malokedaj tukaj pri kaki cerkveni slovesnosti toliko. Po prihodu v cerkev so č. g. župnik imeli primeren nagovor s prižnice; po dokončani poroki je bila slovesna sv. meša. Naš hvalje vredni organist g. G. P. je povzdignil slovesnost z novo pesmico in s cerkveno godbo. Vse je bilo in odišlo povzdignjeno in polno hvale na sv. katoliško Cerkev, ki je tako darežljiva s svojimi blagoslovi, in se raduje tudi z onimi, ki stojijo blizu groba!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitli cesar so vojake pod fml. Jovanovičem pohvalili, ker so 9. in 10. marca t. l. hrabro premagali vse težave in vdrl v Krivošije tijan do črnogorske meje in vzeli Cerkvico in razdiali Dragalj. Vojaki so napredovali v planine v 9 oddelkih, kateri so se naposled zbrali pri Cerkvici in Dragalji. Vstaši so se bali obkoljeni biti in se umaknili črez črnogorsko mejo. Ker so naši vojaki povsod naglo drli naprej, ni prišlo do večjih bojev, le pri 7. oddelku je mrtev ostal major baron Rukavina, ki je nekaj časa, rodem Hrvat, služboval v Mariboru pri našem regimentu št. 47. Sedaj je mrtev narodni mož in trohni v Krivošijah. Nadejalo se je, da bo sedaj konec vstaji, pa ni; kajti kraj črnogorske meje potegnolo je se precej vstašev v Krivošije in napalo pri Zagvozdu 24. lovski bataljon in pri Perkovaci 10. tirolski bataljon; toda bili so odpovedni, palo jih je na obeh bojiščih okolo 100. V Hercegovini rogovilijo nove vstaške čete ob spodnjej Naretni. Vsled teh nemirov bo treba delegacije pozvati, da več denarjev, 10 milijonov, dovolijo, za potlačenje vstanka. — V državnem zboru je dr. Vošnjak se pritoževal, kako plem. Waser slovenščini jemlje pravice, katerih je uže pred 20 leti uživala pri sodnijah, a sedaj še niti od vladne tiskarne izdanih slovenskih tiskovnih rabiti ni mogoče. — Graški Nemec dr. Rechbauer je plem. Waserja zagovarjal, jednako tudi celjski poslanec dr. Foregger; obadva sta trdila, da slovenščina ni sposobna za uradovanje. No, to je resnično, vendar le pri uradnikih, kateri so, kakor Foregger in Rechbauer, prelenhasti ali preslabotni, da bi se slovenski naučili. — Deželni šolski svet kranjski dobil je baje nalog, premišljevat, kako bi se dale slovenske paralelke napraviti na gimnazijah v Ljubljani, Novem mestu in Kranji. Kedaj bo se tukaj štajerski deželni šolski svet kaj zmežil? — V Ljubljani pričela se